

A könyvtárak, az elmondottak ellenére, szinte rá vannak kényszerítve a diplomások alkalmazására, mert nem tudják megtartani maguknak a középszintű szakembereket. A 36 éves átlagéletkorral 2000 Ft-ot el nem érő átlagbérszint nem nyújt olyan távlatot, amellyel a könyvtárosi pályához tudná láncolni a fiatalokat. Nem egyetemi végzettségűek közül általában csak olyanok maradnak meg a könyvtárakban, akiknek a keresete nem döntő családjuk eltartásában. A középiskolai végzettségűek között a férfiak aránya alig haladja meg a 7 %-ot (7 fő), míg a diplomásoknál 40 % fölötti a részesedésük.

Reméljük, hogy a fölmérésünk során észlelt néhány jellemző jelenség ismeretetésével föl tudtuk hívni a figyelmet a könyvtárak személyzeti és bérezési kérdéseinek fontosságára.

x külföldi hírek x külföldi hírek x külföldi hírek x

A KÖNYVTÁRSTATISZTIKA egységesítését, országos rendszerének kiépítését, minden közületi és magánkönyvtárra való kiterjesztését tervezi az USA Országos Művelődésügyi Statisztikai Központja. Egy könyvtárszervező magáncéget bíztak meg az előkészítő vizsgálat elvégzésével. A cég először is azt méri fel, milyen könyvtárstatisztikai adatgyűjtő munkát végeznek jelenleg a szövetségi és az államokénti kormányzati és könyvtáregysületek, milyen módszereket, szempontokat alkalmaznak, milyen könyvtárstípusok maradnak ki egyelőre az adatszolgáltatásból és hogyan lehet rájuk is kiterjeszteni a rendszert. (LC Inform. Bull. 1970. 34.sz.)

AZ ANGOL NYELVŰ - felnőtteknek szóló - könyvek teljes bibliográfiájának (Books in English) első próbaszáma (1970. január - augusztus) jelent meg 1970. szept. közepén. A kiadvány a Kongresszusi Könyvtár és a Brit Nemzeti Bibliográfia MARC-szalagjainak áttétele erős kicsinyítésű mikrofilmre. Ez az első mikrofilm-kimenetű számítógépes bibliográfia; a MARC-hálózaton kívüli könyvtáraknak is lehetővé teszi a rendszer bibliográfiai adatainak felhasználását. Kéthavi kiadványnak szánják, amely állandóan kumulálja a tárgyév anyagát; végleges formájáról csak kísérleti használatának tanulságai alapján döntenek. Tartalmi gazdagsága mellett nagy előnye, hogy készítése és terjesztése gyorsan megy. (Liaison, 1970. okt.)

AUTOMATIZÁLÁSI tanfolyamokat rendez az ALA Tájékoztatástudományi és Automatizálási Osztálya (ALA/ISAD) olyan könyvtárvezetők számára, akiknek automatizálási munkálatok irányítása is hatáskörükbe tartozik. A háromnapos tanfolyamok témái: automatizálási programok tervezése és végrehajtása, más könyvtárak bevonása a programba stb. (JOLA Technical Communications, 1970. dec.)

INFORMÁTOROKAT alkalmaznak, kísérletképpen öt évre, hat angol egyetemi és főiskolai könyvtárban. Feladatuk egyrészt a könyvtár információforrásainak feltárása és új tájékoztatási szolgáltatások szervezése, másrészt az oktatók és végzős hallgatók kiképzése az információforrások használatára (s esetleg a kezdő hallgatóké a könyvtárhasználatra). (Liaison, 1970. okt.)

KÖNYVTÁRI KÖLCSÖNZÉSI DIJ bevezetéséről folytak megbeszélések 1970 nyarán-őszén az angol Konzervatív Pártban. Az erről kiszivárgott hírek éles tiltakozásra késztették a könyvtáros-közvéleményt, s a kormány végül le is mondott erről a tervről - elhatározta viszont a belépődíjak bevezetését a muzeumokba és képtárakba. (Assistant Librarian, 1970. 9., 12.sz.)

és a könyvtár együttműködésének szükség szerű voltát hangsúlyozva. ARATÓ Antal - "A Gorkij-centenárium és Gorkij műveinek olvasottsága a pesterzsébeti könyvtárban" címmel - az olvasópropaganda könyvtári lehetőségeiről és határaitól ad képet. Az utóbb említett valamennyi írás rendkívül józan és mértéktartó; azt bizonyítják, hogy a könyvtár, noha nagyon fontos, azonban mégis csupán az egyik intézmény a társadalom olvasási kulturájának szolgálatában. Egyedül nem tehet csodákat, sőt: a társadalom művelődésére rendelt többi intézménnyel karöltve, pozitív közvéleménnyel támogatva is csak hosszú távon érhet el igazán maradandó eredményeket e téren.

Végére hagytuk a Könyvtár 1968. és 1969. évi működési beszámolóját. Ez ui. az évkönyv lehangoló része. Azt bizonyítja, hogy a hálózat nagyarányú fejlesztése, főként új, megfelelő méretű könyvtári épületek emelése nélkül hiába ész, elszánás, akarat, nem lehet megtartani még az elért "frontvonalakat" sem. A III. országos könyvtárügyi konferencia dokumentumai is élesen szóltak erről a fővárosunkhoz, a FSzEK nagy elődeihez méltatlan helyzetről. Reméljük, hogy annyi vidéki város példáján felbuzdulva Budapest könyvtárfejlesztése előbb-utóbb ugyancsak megindul.

Összefoglalva: az évkönyv mindenképpen komoly teljesítmény; értékét tovább növeli, hogy számos részletében más szakmákkal - irodalomtörténészekkel, pedagógusokkal, szociológusokkal stb. - is "korrespondál". Sajnáljuk, hogy továbbra sem közöl idegen nyelvű tartalmi kivonatokat, csak tartalomjegyzékeket, ami méltatlanul leszűkíti terjesztésének lehetőségeit.

FUTALA Tibor

x    külföldi hírek    x    külföldi hírek    x    külföldi hírek    x

AZ ÖREGEK könyvtári ellátásának javítására törekednek az NDK közművelődési könyvtárai, a Művelődésügyi Minisztérium felszólítására. Szociális otthonokban, veteránklubokban kölcsönzőállomást létesítenek, letétet helyeznek el, ill. átadják fölöslegessé vált könyveiket; számba veszik a nehezen mozgó öregeket és lakásukra küldik a könyveket (pl. a gyermekrészleget patronáló uttörők segítségével); külön irodalmi-zenei rendezvényeket tartanak nyugdíjasoknak stb. (Mitteilungen und Materialien, 1970. 5.sz.)

BESZÉLŐ UJSÁGRÓL is gondoskodik (a "beszélő könyvek" központi szolgáltatása mellett) vak olvasói számára az aberyswythi (Wales) körzeti könyvtár. A hetenként magnóba mondott hírösszeállítás kópiáit kazettás formában postán kiküldik a vakoknak; ők lehallgatás után visszaküldik a kazettát, hogy a további felvételekhez fel lehessen használni. (Liaison, 1970. dec.)

A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ olvasók speciális könyvtári ellátására irányuló kezdeményezéseket fogja össze USA-szerte a Columbia Egyetemen létesített Library Development Center. Előmozdítja a tapasztalatcserét, módszertani tanácsokkal segíti a könyvtárakat, s esetleg anyagi támogatást is szerez az értékes programok megvalósításához. (College and Research Libr. News, 1970. 10.sz.)

KÖNYV-FUTÁRSZOLGÁLATOT szervezett Suhl megye (NDK) könyvtára: a speciális teherautó heti két utján megfordul valamennyi járási könyvtárban (s az utvonalaiba eső körzeti könyvtárakban), lebonyolítva a könyvtárközi kölcsönzést ezek és a megye egyetemi, főiskolai és nagyobb szakkönyvtárai között. (Mitteilungen und Materialien, 1970. 5.sz.)